

Cena numeru 20 gr.

Redakcja i Administracja
Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon Redakcji 898
Telefon Administracji 810
Adres dla telegramów:
NAPRZOD KRAKÓW

Miesięcznie zł. 4.50

Tygodniowo 1 złoty

w Krakowie

Zagranicą 8 złotych

miesięcznie

Wychoń odświeżanie rano

i w południe, poniedziałek

i dni powszednie

Konto PKO Kraków 400.870

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Tysiąc walecznych generała Czikla

Były dowódca korpusu krakowskiego, wsławnego swoją strategią 6 listopada, emerytowany generał p. Czikla stara się odegrać jakąś rolę polityczną. Na początku usiłuje wprowadzić nowe porządki do... patryjotyzmu polskiego...

Kraków obchodził rok rocznie uroczystości 3 Maja od trzydziestu pięciu lat, wtedy jeszcze, kiedy p. Czikla służył w austriackiej armii pod czarno-złotą chorągwią i ani śnił, że kiedyś będzie Polakiem. Nigdy obchód 3 Maja nie został zakłócony najmniejszym nieporządkiem. Któż bowiem tradycyjnie stanowił przeważającą część uczestników pochodu 3-majowego? Młodzież szkolna obdarta płci. Jakich tu wykrecoń można się obawiać? A czy ktokolwiek żywi jakiegoś wroga uczucia względem świata narodowego, które w niedopieglęm państwie polskiem stało się urzędowym światem państwowym, symbolizującym naszą niedopieglętość? Wykluczone jest, żeby znalazł się ktoś, koby pragnął święto to zamącić.

Alicji w tym roku objął emerytowany p. Czikla komendę nad obchodem 3 Maja i odrzuca powiedział sobie:

— Ja tych Polaków nauczę, jak się obchodzić święta narodowe! Oni się na tem nie rozumieją. Ja tu wszystko inaczej urządził! Urządzenia parat nauczyłem się w wojsku austriackim. Ja im zrobię parade.

I postanowił stworzyć straż obywatelską, złożoną z „tysiąca ludzi dobrze zbudowanych”. Nad czem ma stróżować tych „tysiąc ludzi do-

brze zbudowanych”? Po co ta straż? Wszak żyjemy nie w dzungli, lecz w państwie, a w państwie jest osobny organ państwowy, przeznaczony do ochrony bezpieczeństwa i za nie odpowiedzialny, mianowicie policja państwowa. Wszelkie zaś samowolne milicje prywatne są w państwie prawowładnym niedopuszczalne. Rozumiey straż porządkową, złożoną ze stu lub dwustu ludzi, wyłacznie do utrzymania porządku utworzoną, — gdzie jednak sprawa idzie już o tysiące, i to „dobrze zbudowanych” ludzi, — jak to z naciskiem zaznacza „orkaz” ex-generała Czikla, — tam mamy już do czynienia z czemś zgoła innym, niż z niewielką strażą porządkową.

Do czego ma służyć ten „tysiąc dobrze zbudowanych”? Przypuszczamy, że p. Czikla, który utracił dowództwo korpusu armii, chce sobie to przynajmniej w części powetować i zo stać dowódcą bodaj „tysiąca dobrze zbudowanych”. Zda się, że do tego celu ma służyć cała ta parada, niepozabawiona rysu komicznego.

Komizm jest tu spotęgowany jeszcze tą okolicznością, że nie kto inny, lecz właśnie p. ex-generał Czikla uważa się za powołanego do reformowania objawów patryjotyzmu polskiego.

Władze rządowe w państwie prawowładnym nie powinny tolerować takiego dwuznacznego przedsięwzięcia samowolnego, a już zgoła niedopuszczalną jest rzecz, by komisarz strażu pełniący obowiązki prezydenta miasta używał swojej firmy megalomańskim fanaberiiom wielkiego generała do małych interesów.

Pracy dla bezrobotnych!

W ostatnich dniach prasa przyniosła „radosną” wieść: bezrobocie w Polsce się zmniejsza. Jak wygląda to zmniejszenie w cyfrach? Oto w ciągu marca w całym państwie polskiem bezrobocie zmniejszyło się o 13,500 osób. „Większa” to cyfra w porównaniu z drugą, mianowicie, że mimo zmniejszenia się mamy jeszcze okragło 346 tysięcy zarejestrowanych bezrobotnych.

Dziwnie też wygląda to zmniejszenie się w świetle analizy. Oto bezrobocie zmniejszyło się o 5,500 osób w przemysie włókienniczym i o 1,700 w przemysie hutniczym, ale równocześnie wzrosło w przemysie metalowym i wśród pracowników umysłowych, a jeszcze bardziej wydatni się ta różnica między przyrostem a zmniejszeniem się, jeżeli się zważy, że np. w Warszawie w marcu bezrobocie zwiększyło się o 1,300 osób i doszło do potwornej cyfry 17 tysięcy.

Smiesznie więc byłoby mówić o użeniu się w połączeniu, tembardziej że zasillki pozostały bez zmian, podczas gdy koszty utrzymania z każdym dniem rosły. Jak wiadomo, chleb już podrażał i ma dalszą tendencję droższania, a za chlebem pódają inne artykuły. A co bezrobotny, nawet otrzymujący zasiłek, może kupować poza chlebem? Podroże nie tego jego podstawowego artykułu oznacza dla niego jeszcze silniejsze ograniczenie potrzeb życiowych, poproszu jeszcze większe odwiezienie się w szluzie głodowania.

Co tam zresztą znacza takie czy owakie zasillki, które nigdy nie są w stanie zastąpić zapracowanej pracy robotnika płacy, choćby tak niużerny, jaka u nas także w czasach przed bezrobociem była w

posposzechnym zwyczaj? My wprawdzie nie uważamy zasiłku dawnego bezrobotnemu za jalmużnę, gdyż jest obowiązkiem państwa i społeczeństwa obać o tych, którzy nigdy na pracy swej nie dorabiali się nawet zabezpieczenia na starość, ale praca za pracę i wszędzie dla nadwartości ludzi zdrowym, chętnym i zdolnym do pracy miesiąca mi być skazanym na wystawanie po urzędach dla otrzymania marnego zasiłku. To też bezrobotni wszędzie i zawsze jako naczelnie swe żądanie stawiają — żądanie pracy.

Żąda się tego elementarnego dla każdego człowieka prawa w różny sposób. Tu stawia się to żądanie na zgromadzeniach i zanosi się odpowiednią uchwałę czynnikom miarodajnym, tu i ówdzie występuje się w imię formy, jakich niestety, byliśmy dotychczas świadkami w Kuliszewie, Włodawie i Striju, Lublinie, częściowo w Warszawie i Lwowie. Wszędzie, pomijając formę, treść żądania jest ta sama: pracy i zarobku.

Co państwo, co gminy odpowiadają na to żądanie? Każdy nieuprzedzony musi przyznać, że ministrowie socjalistyczni robią to i tyle, ile jest w grankach ich ograniczonej kompetencji możliwe. Cóż jednak poradzą wobec dwóch niezależnych od ich woli rzeczy: braku pieniędzy i widocznej zelli woli organów powołanych do wykonania ich poleceń? Mamy tego klasyczny przykład z wydziałem ostatnich dni: ministerstwa pracy przeczyna dla Krakowa pewną sumę, uniemożliwia zatrudnienie bodaj kilkuset ludzi; o tej decyzji zawiadania gminę, ale pieniądze dotąd nie nadeszły. Kto tu za-

winął, kto poprosił: zabójcie połączenie ministra?

Wypadki takie są nam dobrze znane i widocznie niema takiej siły, która potrafiłaby zmniejszyć ten tryb postępowania naszej biurokracji. Da niej jest to albo drugorzędna sprawa, która może się odleżeć, albo jest sprawą nie do gustu, której należy przeszkodzić, a przynajmniej opóźnić. Ze z tego mo gą wynikać ciężkie następstwa, że zawiedziony w swych oczekiwaniach bezrobotni mogą stracić cierpliwość, — co sobie ci biurokraci z tego robia? Oni sadzą, że są w swych biurach bezpieczni przed słuźnymi gniewem ludzi!

Innego rodzaju metody stosują gminy wobec robotnych. Im propozycję przysła bezrobotnym z pomocą, Wędrzy kowalski zasyłał wcale nie otrzyma ma blisko miesiącem krakowską Radę robotniczą przedłożyła magistratowi kilka projektów zdobycia trochę funduszy na zatrudnienie bezrobotnych, nie na bezplatne obłady czy inną zębranią. Gmina albo tych projektów wcale nie zrealizowała, albo niektóre zrealizowała tak, że bezrobotni nie z tego nie mają. Czyż można się temu dziwić? Nie, to jest zupełnie naturalne! Przecież gmina w obecnym swym zarządzie jest eksponentem tych widów sier, którzy projektów Rady robotniczej ma ją dostręgać w kieszeni i w dalszego, że nie ją spleśni się i w wprowadzeniem podatku od zbytkownych mieszkań itd.

Te dwa zyminki: rząd i samorząd w obecnej swej karykaturze mała czas i cierpliwość, ale bezrobotni nie mają ani jednego i drugiego. Ich ciśnie niedza, im każdy dzień postępującej wiosny odbiera nadzieję otrzymania pracy w najstosowniejszym dla nich sezonie; im przedziło się już branie zarobków w ogonku, a jeszcze więcej dokuca ten niezniośliwy stan, który przysłał wcale nie otrzymuj ma. Co zresztą znacza zasillki dla tych, którzy chcą pracy jako wyraz swego zawodu, jako swa treść życiowa? Dlatego powtarzamy: dać prace bezrobotnym, nie wystawiać ich cierpliwości na próbę, która może nie wytrzymać. Przykłady dotychczasowe powinny być ostrzeżeniem.

Obrazy Międzynarodówki socjalistycznej

Wczoraj w sobotę zebrało się w Zurychu Biuro, daż się w niedzielę zbiera się Egzekutywa Międzynarodówki socjalistycznej. Biuro ma rozstrzygnąć szereg spraw administracyjnych Międzynarodówki, Egzekutywa zaś zajmie się sprawami politycznymi — wszystkimi aktualnie! zagadnieniami polityki międzynarodowej. Dalej Egzekutywa zajmie się przygotowaniami do konferencji emigracyjnej, która została zwołana przez Międzynarodówkę zawodową w Amsterdamie wspólnie z Międzynarodówką socjalistyczną na maj do Londynu w celu urzędowania rodzimych zapatorywań wśród partii robotniczych i organizacji zawodowych różnych krajów na sprawy emigracji i imigracji, w szczególności na ograniczenia imigracyjne i ochrony emigrantów.

Egzekutywa zajmie się też ponownie sprawą akcyi międzynarodowej dla ratyfikacji konwencji waszyngtońskiej o 8-godzinnym czasie pracy.

Angielska niezawisła partia pracy zgłosiła do Egzekutywy wniosek, aby zajęła się zbadaaniem kwestii, czy wiodna konferencja Międzynarodówki komunistycznej byłaby wskazana dla połączenia proletariatu międzynarodowego. Zaważać należy, że partia pracy (które odniem jest niezawisła partia pracy) odmówiła poparcia tego wniosku.

WYJAZD TOW. DIAMANDA I NIEDZIAŁKOWSKIEGO

Tow. posłowie Diamant i Niedziałkowski wyjechali do Zurychu na posiedzenie Egzekutywy Międzynarodówki Socjalistycznej.

SZAMPON FARINA

NAJWIĘKSZE, NAJTAŃSZE ZROZUMIAŁY KASOCH

Niesłychany wyrok lubelskiej izby lekarskiej

Lekarze przeciw Kasom chorych!

Donosiłmy już krótko o niesłychanym wyroku sądu lubelskiej izby lekarskiej, który w drakońskim sposobie ukarał czterech lekarzy za to, że przyjęli pracę w tuckiej Kasie chorych, bojkotowanej przez innych lekarzy.

Tło sprawy, która zasługuje na uwagę ogółu toboimowego, jest następujące:

Dnia 10 lutego 1925 zawarł Związek Lekarzy Państwa Polskiego w Łucku umowę z Zarządem tamtejszej Kasy na zasadzie wolnego wyboru lekarzy. Efekt był taki, że za okres sześciomiesięczny lekarze pobrali 52% ogólnego dochodu Kasy, a kosztą leczenia przewyższały o 7% faktyczne dochody Kasy. Powołując się na par. 12 umowy zawartej z lekarzami, zażądała Kasa 1. VIII. 1925 wyznaczenia trzech specjalistów do odrzucenia amfotryzyny, czemu Związek odmówił. Kasa odniosła się do Związku z zapytaniem, czy decyzja ta jest ostateczna, gdyż w takim wypadku będzie musiała uważać umowę za rozwiązana, a Związek Lekarzy pismem z dnia 9. VIII. 1. 205 uznał umowę za rozwiązana.

Wtedy Kasa, mając swoje ręce, zawarła z trzema specjalistami umowę, a ci objeli urzędowanie. Z końcem sierpnia zwrócił się Związek lekarzy w Łucku do owych lekarzy kasowych, że wzywaniem do niezłownego opuszczenia posady, a i wręcz do „Gazecie lekarskiej”, że posady w Kasie chorych w Łucku są pod bojkotem.

Jasno zatem wynika, że w chwili, gdy nowi lekarze obejmowali posady w Kasie, były one wolne od bojkotu, gdyż lekarze łucy zorientowali się, że to dojna krowa, za którą uważała Kasę chorych, przestała dla nich istnieć, dopiero wtedy, chcąc ratować swe interesy finansowe ogłosili bojkot.

Kasa chorych poczęła się racjonalnie rozwijać, lewicowo stała na wyższym poziomie, wtedy obwód Związku lekarzy w Łucku oskarżył pracujących w Kasie lekarzy, że skorzystali z zatargu Związku lekarzy z Kasą i objeli posady lekarskie w Kasie bojkotowanej przez Związek. I tu stała się rzecz niesłychana. Izba lekarska, która z ustawy jest przedstawicielką ogółu lekarzy, stanęła tendencyjnie po stronie jednej grupy przeciw drugiej i solidaryzowała się wbrew nakazom swych władz nadzorczych ze strajkującymi lekarzami. — Gdyby organizacje rolnicze, robotnicze i stowarzyszenia, krytykowały całe tło, o terrorze, zachoście na wolność, a policja i sądy byłyby gorączoż-ko czynne.

Sąd izby lekarskiej lubelskiej podporządkował się małej grupie lekarzy w Łucku, którzy nie mogli dalej terrorizować Kasy i wydał wyrok, który sprzeciwia się wszelkiej etyce medycznej i lekarskiej lecz ludzkiej. Koroną całego dzieła jest fakt, a ten świadczy nadobnie o etyce sądu, że zasiadali w nim oskarżyciele w roli sędziów i ci panowie lekarze uważali to za zgodne z ich sumieniem i etyką, że byli sędziami we własnej sprawie. Lekarze: Bejł, Biskupski, Kubaśzewski, Radwański, Ramlau, Wolnicz, dawni lekarze tamtejszej Kasy, którzy oskarżali nowych lekarzy kasowych o złamanie hoi kotu, mieli czynność zasiadać w Sądzie Izby jako sędziowie i wydali wyrok naturalnie taki, który im najlepiej odpowiada. Panowie ci poniżyli godność lekarza w społeczeństwie.

WYROK SĄDU LEKARSKIEGO

Sąd Izby lekarskiej stanął na stanowisku, że z chwilą, gdy umowa między Związkiem lekarzy a Kasą chorych została rozwiązana, posady lekarskie w Kasie eo ipso (tym samym) znalazły się pod bojkotem. Stanowisko niesłychane!

Wyrok sądu brzmi:

1) Dr. M. N. oskarżony przez obwód Łucki Związku lekarzy o przyjęcie posad w Kasie chorych w Łucku przez lekarzy nie należących do Związku le karzy został wykluczony z listy lekarskiej na całe życie. 2) Dr. A. H. podobnie został prawa wykonywania praktyki lekarskiej na przeciąg jednego roku; 3) Dr. K. Z. na przeciąg 9 miesięcy i 4) Dr. O. S. na przeciąg sześciu miesięcy.

W motywach wyroku znajdujemy następujące kwiatki: „Jeżeli perfidia zapewnia o swoich ideowych pobudkach, które się kierował, obejmując posa-

w nowożeńców na sezon wiosenny, jak rypek, skuka, wiewiórka, kangary, akamajty na kontynj, ałwie i ze ubrania mekiki. Zelfy, dymki szyrtyngi, plaka, wafel i ołafy, Kasy, koldry, koco, piedy i franki.

Największy wybór pociółen żywnościowych po cenach fabrycznych — polska

BAZAR KONKURENCYJNY LAZAR FREIWALD

Kraków, ul. Florjańska 44, I. p., Tel. 593

tuż przy Bramie Florjańskiej

Uwaga na adres. Dla Kółek rolniczych odlicza się rabat.

kompetencji rozwiązało, a winnych lekarzy (oskarżycieli i sędziów w jednej osobie) oddało pod opiekę właściwego sądu.

MAŁY FELJETON

CZESŁAW WROCKI

Bez złudzeń

I znów przyszedł czarodziejska Wiosna
Z ogniem tęsknot, pożądań i złud!
Lecz choć kwiaty dziś u stóp nam rosną,
Nie ukoił trosk naszych ten cud!

Wiemy: nieszczęsne nam nowe zawody,
Płonne trudy, niedole, hurz siew!
Mianem radości, miast złotej pogody —
Ciskasz w rolę walki zacząć i gniew —

Już się plenią wokoło chwasty bujne,
Szelesnie trud nasz pod niemi i pion!
Nie uszła serc brzoźdź pieszczot rolna —
Oniew już dzwiga zaciśniętą dłoń —

O, jak pragnę pieśni nasze wargi!
O, jak pragnę dusze cichych snów!
Zamiast kłajwy młota i skłagi —
Usta tęsknią do milosnych słów!

O, jak pragnę uciechy dziecięcej
Sercu śmiechu w tym upiornym śnie!
Czyż skazałmyś hiedni szaleńce
Już do końca przeklinać swe dni?

Z ruchu socjalistycznego

KONGRES SOCJALISTÓW HOLENDERSKICH

W czasie światowych kongresów odbywał się w Rotterdamie 30. kongres socjalno-demokratycznej partii robotniczej Holandii. Kongres otworzył tow. Villegen, długoletni przewodniczący partii, który z chwilą zakończenia kongresu ustąpił z tego stanowiska z względu na swój wiek. Tow. Stenhusz podzielił kongres holenderskich związków zawodowych i podkreślił ściśle braterstwo partii i ruchu zawodowego. Sprawozdania zarządu partii i frakcji socjalistycznej w drugiej izbie wywoływały dyskusję. Przewodniczący frakcji poselskiej, tow. Althade, uzupełnił sprawozdania, przedstawiając sytuację wewnętrzną od ustąpienia rządu Collina 11 listopada 1925. Z wielką satysfakcją stwierdził mowa, że taktyka partii uniemożliwiała powrót tego reakcyjnego rządu.

Łańcuch prasowy Naprzodu

Wezwany przez J. Kaflikiewicza składam na fundusz prasowy „Naprzodu” zł. 10 i wzywam do złożenia takiej samej kwoty kol. W. Żone, I. Zono, M. Debon, E. Suchanika i Fr. Kalisza i proszę ich o wyznaczenie pastepów.

K. Gramsz

Składamy na fundusz prasowy „Naprzodu” zł. 5 i wzywamy do złożenia takiej samej kwoty Odział Zw. Prac. Kas Chorych w Jasie, prosząc o wskazanie następcy.

Zw. Prac. Kas Chorych (Krosno).

Na wezwanie tow. Michała Szczepańskiego składam na fundusz prasowy „Naprzodu” zł. 10.

Aleksander Mandel (Przemysł).

Na wezwanie kierownika filii Kasy chorych w Podgórzu tow. Jana Jaworskiego składamy na fundusz prasowy „Naprzodu” 25 zł. i wzywamy do złożenia odpowiedniej kwoty kolegów z centrali i Okręgowego Związku Kas chorych.

Absolwenci medyc. filii Kasy chof. w Podgórzu.

WOZKI DZIECIECIE

odnawia precyzyjnie oraz wszelkie
reparacje tychże. — Gumki zakłada

na poczekaniu

152
PIECHOWICZ, MIKOŁAJSKA 7.

Walka z bezrobociem

Delegacja krakowskich robotników u komisarza rządu w Krakowie

Kraków, 11 kwietnia.
ZGROMADZENIE BEZROBOTNYCH ROBOTNIKÓW BUDOWLANYCH

Wczoraj przedpołudniem odbyło się impromptu zgromadzenie bezrobotnych robotników budowlanych. Przewodniczącym: to. Polewka, sekretarzem: to. Langer, Głos zabierali to. Opulstki, Polewka, Schor, Wehnout, Langer, red. Haacker i Z. Gross. Bezrobotni robotnicy budowlani domagali się kategorycznie natychmiastowego uruchomienia robót publicznych przez gminę miasta Krakowa.

DELEGACJA U KOMISARZA RZĄDU

Do zgromadzenia, w godzinach południowych, uda się do komisarza rządu Ostrowskiego delegacja krakowskiej Rady Robotniczej PPS i Rady Związków zawodowych prowadzona przez to. to. Borkowskiego i senatorów to. to. Engliša i to. Miśkiewicza.

To. dr. Borkowski w dłuższym przemówieniu domagał się powołania do życia specjalnej komisji dla walki z bezrobociem, do którejby wchodziły przedstawiciele związków zawodowych. Komisja ta współpracowałaby z gminą przy uruchomieniu robót publicznych, oraz miałaby wpływ w gospodarce miasta odnośnie do kwot pieniężnych, przeznaczonych na ten cel.

PRZECIW DROŻYZNIE

Jako drugi postulat wysnuł to. to. Borkowski żądanie utworzenia komisji obywatelskiej dla zwalczania drożyzny, ponieważ w mieście jest tendencja podwyższenia cen artykułów spożywczych i spotęgawania w ten sposób i tak przera-

żających niedzy ludność robotniczej.

Odnosnie do

PRACOWNIKÓW UMYŚLOWYCH

domagała się delegacja zatrudnienia ich jako pisarzy i kontrolorów przy robótach ziemnych, oraz dostarczenia Żw. zawod, urzędników przywrotnych odpowiedniej ilości maszyn do pisania, dla kursu zorganizowanego przez związek dla bezrobotnych członków.

Przy uruchomieniu robót publicznych powinna gmina zatrudniać przede wszystkim bezrobotnych miejscowych, a nie z okolicznych wsi, którzy odhlębia pracę krakowskim robotnikom, obniżając poza ten ich płace, gdyż wobec niedzy, godzą się na płace do 30% niższe niż cennik.

To. sen. Engliš żądał, by z instytucji ubezpieczeniowych, a to z zakładu ubezpieczeniowego od wypadków i funduszu pensyjnego miało wyodbyć kredyty na roboty publiczne.

W dalszym ciągu zabierali głos to. to. sen. Miśkiewicza, Langer, Opulstki, Z. Gross, Polewka, Dr. Rosenzweig, Statter, popierając i uzupełniając wywody to. to. Borkowskiego i Engliša.

Komisarz rządu p. Ostrowski przyrzekł w najbliższym czasie

ROZPOCZĄĆ BUDOWĘ ŻELAZNEGO MOSTU NA WILHE, przemierzając znajdą pracę bezrobotni metalowcy i kamieniarze.

Na poczet kredytów rządowego, uzyskanego przez miasto na skutek starań to. to. Borkowskiego, miasto rozpocznie do dwóch tygodni szereg robót inwestycyjnych, przy których znajdzie zatrudnienie większa ilość bezrobotnych.

Sprawy partyjne

POSIEDZENIE ZPPS

odbył się w lokalu klubu PPS w Sejmie we wtorek 13 kwietnia o 11 przedpołudniem. Sprawy bardzo ważne, obecność wszystkich posłów konieczna.
Dr. Zygmunt Marz.

KRONIKA

Kraków, 11 kwietnia.

Ustalenie podróży do Gdańska

Senat gdański wydał zarządzenie w sprawie zalecenia kontroli paszportów podróżujących z Gdańska do Polski. Stanowi to pewne, chociaż nieznaczne udogodnienie komunikacji polsko-gdańskiej. Należy się spodziewać, że jest to wstęp do dalszych poważnych udogodnień, które Gdańsk powinien uczynić dla podróżujących, w szczególności zmniejszenia kontroli dokumentów osobistych osób przyjeżdżających z Polski do Gdańska.
— o o o —

Nowy zegar na wieży ratuszowej w Krakowie

Magistrat krakowski komunikuje, że zegar na wieży ratuszowej zakupiony od jedynego polskiego fabryki tego rodzaju pod firmą: Michał Miśkiewicz w Krośnie już przed parą tygodniami został do Krakowa dostawiony wprost z Targów Wschodnich we Lwowie, gdzie był przedstawiony jako model tego rodzaju mechanizmu. Targowce wraz ze wskazówkami zostały wykonane w Krakowie przez firmę Szklarski, zaś roboty pozostające wykonała firma A. Malek przy ulicy Szweskiej. Komplet tych robót jest na ukończeniu tak, że w dniach najbliższych będzie przeprowadzenie wyłączenia mechanizmu zegarowego i 4 tarcz na wieżę, poczem przystąpi się do zamontowania i uruchomienia zegara. Spodziewać się należy, że w pierwszych dniach maja zegar będzie uruchomiony. Obecnie budownictwo miejskie przeprowadza studia nad możliwością nocnego oświetlenia tarcz zegarowych.
— o o o —

USTAPIENIE PROKURATORA BRASONA. Jak się dowiadujemy, w najbliższych dniach przestaje urzędować prokurator przy sądzie okręgowym kar nym w Krakowie dr. Alojzy Brason, który jak już donosiliśmy, przeszedł przed kilku tygodniami na emeryturę. Na posadę opuszczoną przez prokuratora Brasona ogłoszono ma być konkurs. Do czasu rozstrzygnięcia konkursu kierownictwo prokuratury będzie prowadził najstarszy podprokurator, a więc podprok. Sozański.

PODZIKOWANIE POSŁA AMERYKAŃSKIEGO SETSONA. Dnia 9 m. przybył do Krakowa autobusiem minister pełnomocny i poseł nadzwyczajny Stanów Zjednoczonych John B. Setson. — Minister odwiedził komisarza rząd Ostrowskiego w ratuszu i złożył wyrazy podzięk za gościnne przyjęcie, jakiego doznał ze strony miasta podczas ostatniego pobytu w Krakowie.

ZBĄDANIE STANU BEZPIECZEŃSTWA W TEATRZE SŁOWACKIEGO. Dnia 9 m. odbyła się wizja lokalna w teatrze im. Słowackiego dla zbadania urządzeń i stanu bezpieczeństwa, na którą wzięli udział komisarz rząd Ostrowski i wiceprez. Rolle, oraz członkowie Wydziału magistratu. Zarządcom próbny alarm strazy pożarnej, która w przedlegu 2 minut przybyła na miejsce. Zarazem stwierdzono sprawność wszystkich wewnętrznych urządzeń hydrantów id. i wydano szereg zarządzeń co do drobnych adaptacji.

II. WALNY ZJAZD ZWIĄZKÓW ŻYDOWSKICH INWALDÓW, wdów i sierot wojennych o całej Rzeczypospolitej. Polska odchodzi się w Krakowie w dniach 18, 19 i 20 kwietnia w wielkiej sali kahal przy ul. Krakowskiej 41. Wstęp dla publiczności tylko na galerię za urzędem uzyskaniem biletu wstępu, który można podjąć w buhcie Związku żyd. inwalidów, wdów i sierot wojennych skawińska 2.

WŁAMANIA. Józef Nowicki, zam. przy ul. Topolew 12, donosił do policji, że dnia 9 m. między godziną 9 a 10 skradziono mu ze zamkniętego mieszkania, do którego sprawca dostał się dobranym kluczem lub Wytrychem — bielizno. — Berger Gustaw, zam. przy ul. Madalińskiego 2, donosił do policji, że w nocy z dnia 8 na 9 dostali się nieznani sprawcy do jego zamkniętego mieszkania i skradli przy pomocy dobrotliwego klucza lub wytrychu i skradli 15 flaszek bieru oraz kilka pudełek papierosów różnego gatunku łącznej wartości około 300 złotych.

Echa katastrofy kolejowej pod Rzezawą

Przeszłość aresztowanego osobnika na miejscu katastrofy

Jako już donosiliśmy, na miejscu katastrofy kolejowej pocinął pospiesznego pod Rzezawą, aresztowany został Franciszek Kargul w chwili, gdy zbrojny w rewolwer podczas zamieszania rąbał rzeczy podróżnych. Jak się okazało, Kargul jest członkiem rozgłaszającej szkalę złodziei kolejowych, która w ubiegłym roku dokonała kilku zuchwałych obrabowań ambulansów pocztowych na przestrzeni między Stoliną a Biadolinami.

We środę 14 m. rozpoczyna się w krakowskim sądzie okręgowym kar nym, wielka, na 4 dni roz-

pisana rozprawa przeciw 4 oskarżonym części o okradzaniu ambulansów pocztowych, a części o paserstwie. Ołwionymi oskarżonymi są Ignacy Burchół, Jan Wołek i Józef Nalepa, za wśród paserów znaleźli się Franciszek Kargul i brat jego Stanisław. Szkała ta ma na sumieniu kradzież 104 pakunków z ambulansów pocztowych.

Siedziwo przez Franciszkiem Kargułow w związku z onegdajszą katastrofą kolejową, toczy się w dalszym ciągu.

sunków handlowych opierać się musi na kredycie, oraz że sowiety nie mogłyby uzyskać na rynku światowym koniecznej pomocy finansowej, dopóki nie uznają zobowiązań poprzednich rządów, oraz dopóki nie okażą uczciwych zamiarów w kierunku uczynienia zadów tym zobowiązaniom.
— o o o —

REKONSTRUKCJA GABINETU BRIANDA

Briland odbył wczoraj konferencję z ministrami spraw wewnętrznych, handlu i kolonii. Na konferencji tej omawiano sytuację polityczną kraju. — Następnie premier odbył naradę z ministrem skarbu Peretiem w kwestii dyplomu międzysojuszniczych poczem przyjął Fr. Bilesta, deputowanego socjal. redaktora „Przysługawca”. Minister Małwy w swoim liście z prośbą o dymisję przypomina, że zgodził się wstąpić do gabinetu pod wpływem nagałów ze strony Brianda, jednak wobec wrogich nastrojów, skierowanych specjalnie przeciw jego osobie, przychodził do wniosku, że jego dalsza obecność w gabinecie mogłaby odebrać od rządu tych, których pomoc i współpraca jest niezbędną dla realizacji programu Brianda. W tych warunkach, nie chce stwarzać trudności dla rządu, ni też narażać jego polityki na niepowodzenie, zdecydował się wstąpić z gabinetu. W odpowiedzi Briand wyraził ustępującemu ministrowi szczerą żal w swoim imieniu i w imieniu kolegów w gabinecie, dziękując za lojalną współpracę. Ministrem spraw wewnętrznych w miejsce Małwego został mianowany dotychczasowy minister robót publicznych Durand.

— o o o —

WSPÓLNY FRONT SOCJALISTYCZNO-CHŁOPSKI W RUMUNJI

Między stronnictwami włosińskiemi a socjalistami nastąpiło porozumienie co do wspólnego wystąpienia przy wyborach ogólnych. — Oba stronnictwa przedstawiają wspólnie listy wyborcze.

Władomości polityczne

— o —

PREMIER SKRZYŃSKI W PRAZDIE I WIEDNIE

Program pobytu premiera Skrzyńskiego w Pradze został ustalony w sposób następujący: We wtorek 13 m. o godz. 1 w południe przyjazd do Pragi i powitanie przez przedstawicieli rządu. — Premier Skrzyński złoży wizytę premierowi Czerne-mu, ministrowi spraw zagranicznych Benesowi, prezydentowi obu ląd i innym. Wczoraj premier Skrzyński obecny będzie na przedstawieniu w teatrze Narodowym, poczem odbędzie się obiad u premiera Czernego. We środę całe przedpołudnie poświęcone będzie konferencji politycznej z ministrem Benesem, oraz wymianie dokumentów ratyfikacyjnych umowy likwidacyjnej i umowy arbitrażowej. Następnie uda się premier Skrzyński do Lan, letniej rezydencji prezydenta Masaryka. O godz. 5 premier Skrzyński przyjeździe w poselstwie polskiem przedstawicieli prasy, — wczoraj o godz. 20 odbędzie się raut u ministra Benesza, poczem około północy p. Skrzyński odjedzie do Wiednia.
— o o o —

ANGLIA WOBEC SOWIETÓW

Ministerstwo spraw zagranicznych wysyłało do londyńskiej listy handlowej pismo w sprawie stosunków handlowych angielsko-sowieckich. Pismo dotyczy szeregu punktów, poruszonych przez delegację, przyjecha w styczniu przez podsekretarza stanu dla spraw zagranicznych. W pierwszym rzędzie memoraandum ministerstwa dotyczy sprawy tranzytu, pomierzonych przez obywateli angielskich w Rosji. Podkreśla ono, że podjęte w swoim czasie starania o wyrównanie tych strat, zakończono. Wydaje się prawdopodobnem, — stwierdza memorał, — że budzący się w sowieckim rządzie zmysł ekonomiczny przyczyni się do zrozumienia naczelnego faktu, że rozwój normalnych sto-

Falszywe banknoty 5- i 10-złotowe w Krakowie

Przed kilkoma dniami donosiliśmy o pojawieniu się w obiegu falszyszych banknotów 5- i 10-złotowych. Onegdaj władze krakowskie wpadły tym razem na ślad posuszania w obieg falsyfikatów 10-złotowych, przywiezionych prawdopodobnie z

Warszawy. W związku z aferą falszyszych 5-złotówek, aresztowano w Krakowie jednego osobnika, który usiłował w banku Holzera przy ul. Gertrudy pusić w obieg falsyfikaty.

SAMOBÓJSTWO KUPCA KRAKOWSKIEGO. Jęziora 8 m. wyszedł z domu właściciel owarcał na Małym Ryнку Jan Paskowski o do wieczora nie wrócił. Ponieważ Paskowski od dłuższego czasu nosił się z zamiarem odebrania sobie życia, rano rozpoczęła poszukiwania go. Wczoraj rybacy wydobyli z Wisły pod Dabiem zwłoki jakiegoś mężczyzny. Dowiedziawszy się o tem rodzina Paskowskiego udała się na miejsce katastrofy i rozpoznała w topleciu Paskowskiego. Ciało tragicznie zmarłego kupca przewieziono do kościoła.

TANI TYDZIEŃ W DOMU ARTYSTÓW (plac św. Duchy 1). Wobec wielkiego zainteresowania publiczności wystawą „Tani tydzień”, przedłuża się powyższą wystawę do 24 bm. włącznie. „Tani tydzień” w Związku artystów jest jedyną okazją do nabycia obrazów tanio i bezpośrednio z rąk artystów.

WIELKI CYRK W KRAKOWIE. W dniu wczorajszym rozbił swoje namioty na placu Grobie wielki cyrk, połączony z menażerią pod firmą „Cyrk”. Cyrk ten zechciał z obfitym taborem i układowi w na całej przestrzeni placu Grobie, dawniej targowicy na konie. Menażeria posiada wielką ilość dzikich zwierząt, które będą rewlowane na arenie odpowiednio urządzonej na ten cel. Tak zatem w Krakowie prawie obecnie dwa cyrki.

ARESZTOWANIE DOROŻKARZA ZA SZALONA JAZDĘ. Jak już donosiliśmy, 5 bm. o godz. 20 zaatakował ulicę Krakowskiej nieznanymi wyścigami dorożkarz na towarzysztwo składające się z 4 osób, z których jedna doznała ciężkich obrażeń na całym ciele i odwieziona została przez pogotowie ratunkowe do szpitala św. Łazarza, zaś druga po zaopatrzaniu na miejscu pozostawiona została o piecie domowej. Dorożkarz widząc skutek swego szalonej jazdy, zaczął omijać i zdołał ucieknąć. Przeprowadzone w tej sprawie dochodzenia przez policję doprowadziły do wyśledzenia lekkomyślnego dorożkarza, którym jest Jan Paździerz, lat 50, zam. przy ul. Mazowieckiej 31. Paździerz oddano do aresztu sądowego.

OBŁAWA POLICYJNA NA PERYFERIACH MIASTA. Dnia 8 bm. przeprowadził organa ekspozytur śledczej w Krakowie na peryferiach miasta obławę za godojeznymi osobnikami. W czasie obławy doprowadzono 17 osób z różnych kryjówek podmiejskich. Z półtora doprowadzonych po stwierdzeniu pozostawiono na wolności 10 osób, zaś 7 osób oddawiono do sądu jako poszukiwanych za różne czyny kryminalne.

TEATR I KONCERTY

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Dzisiaj po południu komedia Józefa Raskowskiego „Polityka i miłość”, wieczorem niegrana od dłuższego czasu krotowahia francuska „Codziennie o piątej”. Od poniedziałku rozpoczyna się ostatnie występy o Smorawskiej, która wkłada się jeszcze tylko w komedi Vernuilla „Cetino-Licho” w poniedziałek i środek, oraz w szkolnym przedstawieniu „Intryga i miłość” we wtorek. W sobotę odbędzie się odciożna z ubiegłego tygodnia premiera komedii nieznanego u nas autora włoskiego J. Forzano pt. „Dar poranku”. Odbędzie się też próby ze „Sw. Joanny” Bernarda Shawa.

OSTATNIE WYSTĘPY ARTYSTÓW WIEDŃSKICH W BAGATELI. Zespół kabaretowych artystów wiedeńskich wystąpi jeszcze tylko raz dzisiaj w niedzielę o godzinie 11 w wiecz.

Z TEATRU NOWOSCI. Zespół teatru. Nowości wyjechał w przyszłym tygodniu na gościnne występy na prowincję. To też rewia J. Migowej „Niech pan zdejmie!”, która stała magnatem dowcipu i artystycznym wrażeń przyciąga publiczność grana będzie jeszcze tylko cztery razy. A to dzisiaj w niedzielę 11 bm. dwukrotnie o godz. 3:45 popołudniu i o godzinie 8 wieczorem, oraz w poniedziałek 12 bm. i we wtorek 13 bm. o godzinie 8 wieczorem.

KOMEDIA W TEATRZE PRZY ULICY RAJSKIEJ. W najbliższym tygodniu zespół teatru Nowości przy ul. Rajskiej wyjechał na szereg występów na prowincję, gdzie wystawie będzie rewia. Sala teatru przy ul. Rajskiej ma być oddana na przedstawienia Zrzeszeniu aktorów, którzy do niedawna występowali w „Bagateli”. Zrzeszenie z p. Zbuckim na czele będzie wystawiać lekkie komedie.

JEDYNY WYSTĘP GRETY WIESENTHAL. Znamielki tancerki, która w niedzielę o 8 wieczór w Bagateli. Bilety w cenie 1 do zł. 6 w kasie Bagateli.

TEATR DOMU ŻOŁNIERZA POLSKIEGO. al. Lubicz (przystanek tramwajowy) odegra w niedzielę 11 kwietnia arcywesołą krotowahę ze śpiewami i tańcami Stefana Turskiego p. t. „Krowoderskie zuchy”. Początek o godzinie 6:30 wieczór. Muzyka wojskowa i p. saperów kolewoch.

SPORT

ZAWODY PIŁKI NOŻNEJ o mistrzostwo kl. C między KS Bierzanowian — KS Dąb odbyła się w niedzielę o godz. 3:30 popoł. na boisku w Bierzanowie.

Z Polski

UWOLNIENIE OSÓB UWIEZIENYCH W TARNOWIE POD ZARZUTEM KOMUNISTYCZNEJ AGITACJI. Przesłany niemal trzema miesiącami aresztowania w Tarnowie 18 młodych mężczyzn robotników żydowskich pod zarzutem działalności komunistycznej. Z powodu przewlekłego prowadzenia śledztwa, aresztowani przeprowadzili głodówkę, która przyczyniła się do przyspieszenia śledztwa. Obecnie władze wypuściły pękną na wolność z tem, że odpowiadają będą przed sądem z wolnej stopy. Trzech, najbardziej obciążonych, pozostało nadal w aresztach sądowych.

REWIZJA W FABRYCE „POCISK” W czwartek wieczorem została dokonana rewizja w fabryce amunicji „Pocisk” w Warszawie z rozporządzenia prokuratora Łońskiego. Rewizja odbywała się w obecności sędziego Paskiego oraz przedstawicieli M. Z. W. p. S. Sikorskiego. Według otrzymanych informacji widoczne są co do przestępstwa: fałszowania amunicji. Dowody rzeczowe w formie narzędzi technicznych, którym jakoby naprawiano wybrakowaną i zepsutą amunicję, są już w rękach władz sądowych. Amunicja, co do której rewizja wykazała pewne wątpliwości oraz sam system pracy w „Pocisku” będzie podany fachowej ekspertyzie.

TRAGICZNY WYPADEK W GARBARNI. Terenem tragicznego wypadku stała się we czwartek w południe fabryka garbarska Emilia Kowalskiego przy ul. Płockiej 11 w Warszawie. Szczegółowy wypadku są następujące: W garbarni odbywał się co pewien czas czyszczenie kanału. We czwartek właśnie przypadał dzień czyszczenia. Do czynności tej delegowano miejscowego woźnicę, 34-letniego Wacława Janickiego. Wkrótce po opuszczeniu do kanału, głębokiego na 5 metrów, Janicki, tracąc przytomność, schwytył się za linę, przeto szybko wyciągnięto go. Następnie wszedł do kanału, co miało oczyszczenia go 22-letnia Stanisława Kaliszówna, która po chwili również, wskutek zatrucia gazami, padła nieprzytomna. Na ratunek wszedł do kanału Janicki, lecz i tego spotkał ten sam los. Widząc to, porzucił odgięty się sznurek wyzwać pomoc. Syn właściciela garbarni, 20-letni Edward Kowalski, pospieszył na ratunek, lecz i on podzielił los dwóch poprzednich. Wówczas zaalarmowano straż pożarną. W niespełna 4 minuty przybyło pogotowie strażyackie, które zajęło się akcją ratunkową. Do kanału wszedł po drabinie, umocowany sznurami, strażak Stefan Zieliński, który wynosił nieszcześliwych. Pogotowie ratunkowe przewiozło Kowalskiego do szpitala, gdzie widocznie zmarł. Janickiego w stanie ciężkim do szpitala przewiozło straż ognia. Kaliszówna poniosła śmierć na miejscu.

— 0 — 0 —

Z zagranicą

KATASTROFA KOLEJOWA. Prasa paryska donosi z N. Jorku, że express N. York-Atlantic City wyjechał się, przyczem 9 osób zostało zabitych a 50 rannych.

LOT DO BIEGUNIA POŁNOCCYNEGO. Nadjechała do Herbarska (Stany Zjednoczone) pasażerka isrowa, która prowadziła Wilkins i Edison wrócił w dobrym stanie do Herbaru, obejmując 25 siodeł 13 sekund szerokości północnej. W ten sposób przedsięwzięciu o swoją pierwszą walkę przeciwko biegunowi północnemu. Jakkolwiek posunęli się o 100 km. dalej na północ niż kilokrotnie przed nim, w tej odcioły nie napotkali nigdzie stałego lodu.

WYPRAWA AMUNDSENA DO BIEGUNIA. O-kret powietrzny Amundsen „Norge” wczoraj przedpołudniem wzblił się w Rzymie w powietrze i zwrócił swój lot w kierunku Francji.

ZACHAŁ NA POCIAG. Na podług pospiesznej Berlin—Monachium między stacjami Lechheim i Pasing dokonano zamachu. Sprawcy podłożyli na tor szynę, wagi 200 kilogramów. Wykoleili się tylko parowóz, dzięki przytomności umysłu maszynisty, który w porę pociąg zatrzymał.

ODKRYCIE POKŁADÓW PLATYNY W AFRYCE POŁUDNIOWEJ. „N. W. Tageblatt” donosi, że w Johannesburgu w Południowej Afryce odkryto bogate pokłady platyny, które mogą pokryć zapotrzebowanie światowe na tysiące lat.

Przegląd gospodarczy

P. Dziedzicki swoje a dolar swojemu

W piątek p. minister skarbu zapewnił, że niema obawy, aby dolar daleki szedł w górę, gdyż zrobiono odpowiednie zarządzenia. Dolar jednak nie natraszczył się tych pogózek p. ministra i cieżko idzie w górę.

W piątek przeciętny kurs dolara w obrotach prywatnych był początkowo 9,75, potem spadł na 9,55. O kursie bankowym niema co mówić, gdyż jest to kurs nominalny wobec braku towaru po tym kursie. W sobotę, mimo że czarna giełda w tym dniu nie funkcjonuje, dolar poszedł powyżej kursu bankowego. Do południa kurs był 9,60—9,70 przy tendencji zwyżkowej. Kurs bankowy trzymał się na 9,05—9,10, znówu tylko nominalnie.

Jeszcze wyższy kurs, bo 9,70—9,80, osiągnął dolar w Warszawie i Katowicach. Wobec tych kursów musiał i bank polski pójść wyżej ze swą oceną, ale pozostaje jeszcze daleko w tyle poza rzeczywiste płaconym kursem.

Z powyższego zestawienia widać, że p. Dziedzicki przezeń swój wpływ na giełde. Trudno, giełda nie kieruje się słowami ale faktami, te zaś nie usprawiają optymizmem p. ministra.

URZĘDOWY KURS DOLARA

Warszawa, 10 kwietnia (PAT). Dolar 9,20, 9,22, 9,18.

Związki i zgromadzenia

KRAKOWSKA RADA ROBOTNICZA PPS zbiera się w środę 14 bm. o godzinie 7:30 wieczorem w sali Związku zawodowych przy ul. Dunajewskiego 5 II p. Na porządku dziennym:

- 1) Sprawa bezrobocia.
- 2) Uroczystość 1 Maja.

Uprząs się wszystkich członków Rady o bezwzględne przybycie.

Sekretarjat krakowskiej Rady Robotniczej PPS.

KONFERENCJA ZARZĄDÓW ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH. Krakowska Rada zawodowa zwołuje konferencję Zarządów Związków zawodowych dnia 14 kwietnia w środę o godzinie 7:30 wieczór w sali Domu robotniczego, ul. Dunajewskiego 5 II p. dla omówienia spraw:

- 1) Maja.
- 2) Sprawa bezrobocia.

Uprząs się Zarządy o punktualne przybycie.

Przewodzący Rady:

Wł. Jura. Wesolowski.

ZBRANIE DZIELNICOWE LUDWINOWA odbędzie się we wtorek 13 bm. o godzinie 7 wieczorem w sali Domu Robotniczego przy p. Serkowski 11. Porządek dzienny: Sprawy dzielnicowe i uroczystość 1 Maja. Referuje tow. W. Włomont.

WALNE ZGROMADZENIE METALOWCÓW PRYWATNYCH ZAKŁADÓW odbędzie się w niedzielę 14 kwietnia o godzinie 10 rano w sali Domu Robotniczego II piętro. Porządek dzienny: 1) Odczytanie protokołu. 2) Sprawozdanie Zarządu. 3) Sprawozdanie kasowe i komisji rewizyjnej. 4) Sprawozdanie z funduszu „Domu Metalowców”. 5) Wybór Zarządu. 6) Wniosek i interpelacje. Za Zarząd metalowców grupy I:

Skr. St. Kruczkowski. Przew. M. Plekarski.

POSIEDZENIE ZARZĄDU ZWIĄZKU PRAC. INST. UŻYT. PUBL. ODZIAŁ KRAKÓW oraz między zaufania wszystkich zakładów odbędzie się w poniedziałek 12 kwietnia o godz. 6 wiecz. w lokalu Związku. Sprawy bardzo ważne. O punktualnym przybyciu wszystkich członków zarządu uprząs się.

Przewodzący:

BACZNOŚĆ DOZORCZY I DOZORCZYNI! W niedzielę 11 bm. o godzinie 2 popołudniu odbędzie się zgromadzenie przy ul. Dunajewskiego 5 II p. Sprawy bardzo ważne. O liczny udział uprząs się. Zasad.

Pekin, 10 kwietnia (PAT). Prezydent Chin Tuan-Chi-hui podał się do dymisji.

Proces Lindego

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 10 kwietnia.

Na wczorajszym rozprawie rozpoczęło się przesłuchanie oskarżonych, którzy nie przyznają się do winy.

Zeznania Lindego

Oskarżony Hubert Linde w obszernym przemówieniu broni się w następujący sposób: Wszystkie moje zarządzenia wynikały z moich funkcji jako Prezesa instytucji zupełnie samodzielnej i niezależnej od nikogo. Rozwijałem silnie PKO, której nie znało 341 całej Polski. Pragmatem założyłem na cześć bank emisyjny, który szwankował. Rozwijałem zasadę decentralizacji i założyłem 6 oddziałów w Krakowie, Białymostku, Lublinie i innych miastach. Między innymi założyłem oddział w Łodzi. Nie mogłem PKO lokować w prywatnym domu ze względu na prestige. Przez dwa lata szukałem domu lub placu. Wtedy zjawił się Bau, który oświadczył, że jako fabrykant łódzki kupił plac lub dom, ale na swoje imię, a później odstąpi PKO. Dom przy ul. Narutowicza podobał mi się, ponieważ był położony w dobrym miejscu, miał dobry plac i nie miał lokatorów. Wiedziałem, że mogę przepisać, ale wiedziałem też, jak wielką przyszłą wyłudzenie państwa, że w zorganizowanie obrotu pieniężnego w Łódzkiej PKO. Nie wierzyłem w polską markę, dlatego też za wszelką cenę kupowałem dolary i nieruchomości. Tychasnymi pośladów był p. Czek, późniejszy współpracownik p. Grabskiego. Ten dom kosztował półtora miliona zł. Choć, co jednak można było zmontować w ciągu lat 10.

Co do sprawy

HOTELU DLA POŚLÓW.

Przyszedł do mnie wicemarszałek Gdys z polecenia marszałka Rataja i oświadczył mi, że obaj doszli do wniosku, że hotel dla posłów może wybudować tylko PKO, która wówczas jedyną w Polsce budowała. Przyszedł Bau i oferował mi dostawę drewna i cegły po niskich cenach. Przyjąłem to, a ponieważ zawsze miałem dostawę wywołałem 100 proc. zniżkę, więc i ja wypłaciłem Bau. Budowa hotelu dla posłów przez PKO nie przyszła do skutku, ponieważ Grabski dał pieniądze Sejmowi bezwzględnie. Wówczas zwróciłem się do Baua o zwrot pieniędzy, co też Bau uczynił.

RENTE RUMUNSKA

kupowałem od Mariana Lindego nie dlatego, że był to Linde, ale że był to dobry interes. Renta rumunska jest to pierwotny papier, wysoko oprocentowany, gwarantowany przez cztery banki angielskie, wobec tego złożyłem się. Kiedy wysłany na koszt Mariana Lindego urzędnik Herz otrzymał te papiery, okazało się, że gwarancja ta była już zamalowana, że to z winy wydłuża papierów procentowych PKO, gdyż wydłuża ten Marianowi Lindemu zawiśle udzielił pożyczek. Herz, naczelnik tego wydłuża, może zmylić wielką okazję, ponieważ wobec brata prezesa, że pozwolił mu przekroczyć udzielone kredyty. W każdym razie Marian Linde był znany jako człowiek bogaty, właściciel kopalni nafty, a więc jednostka odpowiedzialna majątkowo. Ministerstwo skarbu wiedziało o tych gwarancjach i nie protestowało. Dopiero kiedy w warszawie zaczęła się nagromka na Lindego, wtedy i Grabski powiedział, że nie było wszystko formalnie załatwione. Przyznaje, że formalista nigdy nie był i nie jestem, ale PKO nie poniosło żadnych strat, bo ma wszystkie zabezpieczone w hipotece na dolarach.

OBLIGACJE KOLEI GALICYJSKICH

znalem już przed wojną. Wiedziałem, że skarbu państwa musiał zapłacić około 300 milionów koron w złocie za wykup tych kolei, które są położone w Małopolsce i mają długości przeszło 1.000 km. Szedłem po lmi wykupowania tych obligacji i doniosłem o tem premierowi Grabskiemu, który jak zwykłe ani nie pochwalił, ani nie zganił. Uśmiechnął się tylko na to i powiedział, że tylko na jeden posiadam inicjatywę. Zrozumiałem to jako zachętę do kupowania tych papierów. Zapłaciłem 1.163.000 złotych, ale gdy wróciłem w życie ustawę o wykupie tych obligacji, to skarbu za nie zapłaci 4—5 milionów złotych, czyli, że zrobiłem świetny interes dla skarbu.

Zeznania Baua

Nie byłem pełnomocnikiem przy kupnie domu w Łodzi i nabyłem te nieruchomości na swój rachunek, otrzymawszy 520 miliardów marek od PKO. Całą tę sumę wyzerpałem na kupno domu, wobec czego nie miałem co zwracać. Co się ty

kupna materiałów budowlanych, to materiały te miałem z eksploatacji moich lasów. Kiedy materiały okazały się zbędne, zwróciłem PKO pieniądze.

Zeznania Hryniewicza

Szacunek domu w Łodzi nie był fikcyjny, lecz prawdziwy i zgodny z jego wartością. Nie zdawałem fałszywych raportów o materiałach budowlanych.

Wczorajsza rozprawa zakończyła się o 3 nad ranem.

Rozprawa sobotnia

zaczęła się o 11 przedpołudniem.

ZEZNAŃ ŚWIADKA HERTZA

Cała przedpołudniowa rozprawa była poświęcona przesłuchaniu Jana Hertza, byłego naczelnika wydziału papierów wartościowych w PKO. Świadek opowiada o praktyce, jaką się posługiwano przy udzielaniu gwarancji w PKO. Linde zażądał od świadka nabycia akcji towarzyszących budowy i eksploatacji hotelu „Ritz” w Białymostku. Świadek zwrócił uwagę, że akcje te nie są na giełdzie notowane, jednak Linde nalegał na nabytich tych akcji, ponieważ chodziło mu o zyskanie tego hotelu na cele PKO.

Niebywały oblig PKO na 83.000 zł.

Hubert Linde uważa podpis swój za sfałszowany

Warszawski „Kurier Poranny” pisze:

„W chwili, gdy sąd rozpoczyna sądzić nadzycie, popołennie w P. K. O., ujawniło się nowe uświadek oszustwa na niekorzyść tej tragicznej już instytucji. W wielką sobotę dnia 3 br., przed samym zamknięciem instytucji P. K. O. na ferye świąteczne, zgłoszono do kasy P. K. O. protest w imieniu pp. Pomerńskiego i Kolbrauta z powodu niepokrycia obligi P. K. O. płatnego dnia 2 kwietnia br. Ten protest wywołał niebywałe zdumienie w P. K. O. Okazało się bowiem, że oblig na podstawie którego upominano się w tej instytucji finansowej znacznej sumy, bo 83.000 złotych, ani żadnemu z urzędników nie był znany. Jeszcze większe zdumienie wywołała treść tego protestu, niepodpisana w żadnej instytucji handlowej, a tem więcej — wielkiej finansowej.

Treść ujęcia jest mniej więcej w następujących wyrazach:

„Warszawa, 2 października 1925.

Oświadczamy, że od P. K. O. należy się p. Pomerowskiemu 83.000 złotych, płatne za 6 miesięcy od dnia dzisiejszego. Oblig ten może być odpisany osobie trzeciej”. Podpisem P. K. O. następuje podpis: „Z poważaniem: Hubert Linde”.

Oblig ten, zawiązany się nieczem „list z grubej ręki”, oczywiście cywilnego, smutnej panice prezesa wywołał w P. K. O. niemiłą konsternację. Niezwłocznie wiadomo o tym tak wysoce podejrzany fakcie władze sądowe. Ze strony P. K. O. usiłowano zbierać informacje oświadczyć od pana H. Lindego. W tym celu udał się do niego wiceprezident p. Zieleskiowski. P. Hubert Linde na widok podobnego sobie obligi, wystawionego na rzecz p. Pomerńskiego, oświadczył, iż podpis ten uważa za sfałszowany, co stwierdził w protokole, spisany przez p. Zieleskiowskiego.

Dodać należy, iż p. Pomerński jest blisko spokrewniony z p. Bauem, obecnie pospół z p. Lindem zasiadającym na ławie oskarżonych z powodu lanych wielkich i głownych już nadzyc w P. K. O. Ten sam p. Pomerński w niektórych czynnościach pomagał p. Bauowi.

Ustalić należy, że oblig ten datowany jest w dniu 2 października, a więc w czasie, w którym już faktycznie nadzyc w P. K. O. były znane, zaś p. Linde w dniu 15 października został z P. K. O. usunięty. Zanim stało się wiadomem, że p. Hubert Linde uważa swój podpis na obligu za sfałszowany, wniatęmił w bieg spraw PKO, daremnie poszukiwał tytułu z jakiego PKO. byłoby winne p. Pomerowskiemu w bieg spraw PKO, jak znaczna kwota. Naprawdę próbowało nawiazować zobowiązanie do transzacji zawartych, wezbrań w tytułu nabycia nabywanych akcji kolezoych w Wiedniu następnie zaś łączono ten oblig z faktem nadzyc dla PKO nieruchomości przy ul. Szerzej i prowadzono ten remontu.

Z chwilą oświadczenia p. Huberta Lindego stanęliśmy wobec dylenatu, kto mógł wystawić taki oblig fałszywym podpis p. Lindego i przeć PKO. Ktoś, który wiedział, że oblig jest fałszywy, nie wystąpiłby formalnie o jego pokrycie. Ktoś więc

Na pytanie prokuratora Rodackiego, świadek odpowiada, że transakcja z hotelem Ritz była dokonywana pośpiesznie i nieogodnie, wobec opinii świadka. Świadek miał wrażenie, że ktoś prosi Lindego o szybkie załatwienie sprawy.

Prok. Rodnicki: Czy można przyjąć, aby powyższa instytucja udzielała pożyczek pod zastaw papierów, nieotwartych na giełdzie?

Świadek: Czasami tak, ale tylko wyjątkowo. Jeżeli chodzi o papiery specjalnej wagi. Oczywiście jest to jedyny wypadek udzielania pożyczek na zakupienie tych papierów za gwarancja. Co się dotyczy renty rumuńskiej i pożyczki, udzielonej Marianowi Lindemu, świadek zeznaje, iż Marian Linde zeznaje się opinią człowieka bogatego i solidnego. Świadek zwracał uwagę Lindemu, że suma zastawiona jest już wyczerpana przez Mariana Lindego, ale Linde uznał, iż renta rumuńska na giełdzie londyńskiej stoi wyżej i nie zachodzi żaden obaw.

Na zapytanie przewodniczącego, czy renta rumuńska pokrywa pożyczkę daną Marianowi Lindemu, świadek odpowiada, że nie, jednak strażby były mniejsze wskazywać tego, że w międzyczasie waluta nasza spadła.

Zastępcą generalnej prokuratury: Jak pan ocenia celowość ekonomiczną tej transakcji?

Świadek: To do mnie nie należy. Były prezes Linde sam o wszystkim decydował.

Po przesłuchaniu dotychczasowych świadków rozprawę odroczone do poniedziałku.

Uchwały Rady ministrów

Warszawa, 10 kwietnia (PAT). Rada ministrów na posiedzeniu w dniu 9 bm. ustaliła projekt ustawy o sposobie ustalenia wymiaru i wypłaty odškodnowania za nieszcząśliwe wypadki przy pracy. Rada ministrów powołała uchwały w sprawie przedłożenia państwowemu pomocy doradczą dla bezrobotnych, którzy wyczerpali zasilli z funduszu dla bezrobotnych oraz przyjął teże do organizacji naczelnych władz obrony państwa.

Nowości

DR. HENRYK JUDKIEWICZ I DR. HENRYK FARGEL

prowadzą biuro wspólnie 300 przy ul. Grodzkiej 43, i. p., telefon 212

REPERTUAR

TEATR IM. JUL. SŁOWACKIEGO

Niedziela popoł.: „Polityka i miłość”, wiecz.: „Coś dla ciebie”.

Poniedziałek: „Cetno-licho”.

TEATR BAGATELA

Niedziela o 8 w.: Greta Wiesenthal, wiecz. o 10/30: Występ artystów wiedeńskich.

OPERETKA NOWOSCI

Niedziela popoł.: „Niech pan zdejmuje”, wiecz.: „Niech pan zdejmuje”.

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH (Rynek A—B 39, Początek o godz. 7 wiecz.)
Poniedziałek: Prof. uniw. dr. Witold Wilkosz: Materializm od najawniejszych do najnowszych czasów.

Wtorek: Prof. B. Hamel: La vie parisienne.

KINOTEATR

Muzeum: „Rin-tin-tin”.

Nowości: „Spółzina Habsburgów”, dramat erotyczno-sensacyjny w 9 aktach.

Promień: „Paryż”, dramat w 8 aktach.

Reduta: „Wielki nieznajomy” i „Tyran Sahary” a Nobodny w głównej roli — 12 aktów program 2-godzinny.

Sztuka: Przygodna w nocnym ekspresie, z Harry Pealem.

Uciecha: „Grunt się nie przejmować”, komedia w 10 aktach z Harold Lloydem.

Wanda: „Postrach bokserów”, dramat sensacyjny w 8 aktach.

Warszawa: „Czarodziejka” z Pola Negri.

Ruch robotniczy we Włoszech odradza się

W listopadzie, po rzekomy „zamachu” na Mussoliniego, rozwiązana została partja socjalistow-zjednoczeniowców (Partito Socialista Unitario). — W miejsce jej założona została niedawno socjalistyczna partja robotników włoskich. Posłowie, należący do tej partji, odbyli swój zjazd w Rzymie w dniach 30 i 31 marca i ogłosili następujący manifest, który potwierdza, że socjalizm włoski nada żył i walczy, — pomimo wszelkich przesładowań!

MANIFEST SOCJALISTÓW WŁOSKICH

Po procesie w Chieti rząd faszystowski jest przekonany, że zakończony i zaprzeczony został okres jego egzystencji, tak samo, jak okres egzystencji partji opozycyjnych. Wobec tego zarząd socjalistycznej partji robotniczej i posłowie socjalistyczni, należący do niej z całym naciskiem stwierdzają, co następuje:

Właśnie ta niedźmia komedia procesu i jej wynik, jak również śledztwo sądowe, dały narodowi włoskiemu ostateczne potwierdzenie tego wszystkiego, co przewidywał o myśłal o metodach walki faszystów wobec przeciwników politycznych. Pomimo niestrudzonych żądań „Awentynu” (opozycji, która opuściła parlament), któremu przyszłoby kiedys za to podziękować, że nieżnie ucieleśniał w sobie niebezpieczną namiętność moralną wielkiego narodu, — proces w Chieti nie odpowiedział wymagom sprawiedliwości. Świećlana, czysta postać Jakóba Matteottiego darzy wciąż proletariatu całego świata uczuciami wdzięczności. Wprawdzie posłał to po śmierci i pomimo śmierci na wet na sali sądowej ścigał zbrodnię, ażebykolwiek daremny i bezsilny szła obrzucania obelgami; a jednak

postać owa, właśnie dzięki faktowi niepomocznego meczestwa stała się nieprzemijającym symbolem moralnego i ludzkiego protestu, — protestu przeciw wszystkim winowajcom i chwałcom rządu, który tem samem stał się politycznym środkiem rządzenia.

Lećć kłóć meczestnika nie powinien się ograniczać do mistycznego, bezczynnego oddawania cześci. Sam fakt meczestwa musi nam skłonić, byśmy niestrudzenie dążyli do wyzyskania tych celów, które wytyczył sobie zmarły i za które złożył życie swoje w ofierze. Droga krzyżowa klas pracujących jest bardziej niż kiedykolwiek bolesna rzeczywistością, uciśnającą świat, o której nie może zapomnieć żadna partja, powołująca się na socjalizm.

Rozpaczliwe warunki, jakie nałożono na pracę poddaną pod kontrolę rządu, zniesienie wolności zgromadzenia i stowarzyszania się, nie nie potrafi zwinąć naszej partji, albo zresztą jakiejkolwiek partji, od obywatelskiego obowiązku nie lekkać się żadnych wysiłków. W tym celu musimy zapożować przedewszystkiem do współpracy młodzież, do nowego pokolenia pracowników fizycznych i umysłowych. Niech uświadamiają sami siebie, a potem kraj o coraz ciemniejszych zagadkach polityki włoskiej i o codziennych problemach konstytucji zagranicznej, wewnętrznej, gospodarczej i skarbowej. Wszelkie niezaprzeczalne trudności, stojące jej akć w drodze, nie mogą usprawiedliwić rezygnacji z wywierania wpływu na życie publiczne. Należy raczej walczyć się do wypędzenia w krytyce rządów absolutystycznych i obwieszczać przykłady i nadzieje socjalistycznej przysz-

łości na drodze wolności i demokracji.

Można uciśkać proletariatu, zabrawszy mu wszystkie legalne środki manifestowania swej woli domości klasowej. Ale nie da się hysamielnie znieść tem samem walki klasowej. Walka klasowa i wiedzy trwa jako fakt naturalny, gospodarczy i polityczny, nierozdzielnie związany z kapitalistycznym systemem wytworzenia. Dlatego zarząd partji socjalistycznej robotników włoskich i jej frakcja parlamentarna, w świadomości roli, która ma odegrać w tej walce, postanowili zwołać do Mediolanu nową sesję plenarną, wzmacniając delegacje miejscowe. Gruntownej rozprawie poddać tam zostaną szczególne i niezwykle trudne warunki, nałożone na pracę przez nowe zarządzenie ustawodawcze, aby pozbawić ją wszelkich środków skutecznego oporu przeciw bezmiernemu wyzyskowi, jaki cierpi proletariatu włoski na roli, w fabrykach i na morzu. I nareszcie zostaną wskazane proletariatu najszybsze i najpraktyczniejsze drogi, wiodące do jego własnej obrony!

Zmniejszenie się bezrobocia w Polsce

W miesiącu marcu do 17 lutego do 27 marca liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 13,435 osób i wynosiła w dniu 27 marca 346,400 osób. Między innymi zmniejszyła się w Łodzi liczba bezrobotnych o 4,457 osób. Zmniejszona liczba bezrobotnych dotyczy głównie grup wiekowych 5,566, 11,737, 60,000, 125, robotników niewłaściwych 7,050. Wzrost zaznacza się w grupie metalowców o 825 osób oraz pracowników umysłowych o 266.

Zawiadamiamy

wszystkich P. T. klubów, sportowców, cyklistów i berlowików iż otworzyliśmy specjalny dział rowerowy i sprzedajemy wszelkie części do rowerów tylko pierwszorzędnych gatunków (zagraniczne) po najniższych cenach.

Skład maszyn do szycia i rowerów

Kraków, ulica ZWIERZYŃIECKA 6. (Hotel Wiktoria).

Kompletne urządzenia restauracyjno-kawiarniane. — Aparaty piwne. — Lodownice pokojowe i duże dla celów przemysłowych w różnych wielkościach. — Chłodnie sztuczne automatyczne pracujące bez motoru. — Urządzenia wystawowe i gablotki bufetowe. — Maszyny do obciążania piwa fiaskowego. Oraz wszelkie części składowe do tychże, własna galvanizacja, przylmujące się do srebrzenia i niklowania. Cenniki i porady fachowe udzielam bezpłatnie. Polecia pierwsza krajowa fabryka aparatów piwnych, lodowni i wyrobów metalowych —

P. HOROWICZ
KRAKÓW, ZACISZE L. 6

Inż. Tadeusz Loszczyński

Kraków, ulica Grodzka L. 65

Materiały elektrotechniczne, wykonywanie instalacji elektrycznych, abatury

Materiały fotograficzne, wywoływanie klisz, sporządzanie odbitek i powiększeń.

Zamówienia z prowinoji odwrotno.

Pamiętajcie o święcie 1 Majal

Zalety i wady.

Światowej sławy psychograf Szyller-Skoniński opowie Ci, kim jest i jak być może? Nadeślij charakter pisma swój lub zainteresowanej osoby, za darmo! Imię, rok, miesiąc urodzenia. Otrzymaasz szczegółową analizę charakteru, określenie talentów, zdolności, przesłanie. Analizę wysyłam po otrzymaniu 3 zł. (można znaczniki pocztowe). Obojętnie przyjmuję od 12-17. Protokoły, odczyty, poddyktowania, najwybitniejszych osobistości. Warszawa: Psycho-Gratofol, Szyller-Skoniński, Młyna 25-25.

KAPELUSZE

meskie i damskie
przerabia na najświetniejszą
Przyjmuję do robienia
w różnych kolorach
oraz sprzedaje kapelusze
męskie 378

MAŁEĆ STANISŁAW
Rynek główny L. 7.

MEBLE

na raty o 30% taniej
Jedynie okazję do sprzedania. Salony 200 zł. Magazyn mebli i zakłady tapicerni.

S. FRISCH
Kraków, Stolarska 13

Wózki „Brenabor”
na raty 181

J. WETSTEIN
Kraków, Mały Rynek L. 4

Rowery, ramy,
sumy Continental, części do
tychże rowerów, detaliaż
najtaniej na raty, ulica Diet-

lowska 109. 382

Muszę używane maszyny
„do szycia, piece gotujące
Zawiesiadomca urości lub
Kmita, Kmita, piec Nowy
(Zydowski) 382

Na raty!

Na raty!

FORTEPIANY, PIANINA, FISHARMONIE

obrazny wybór do najtańszych

HELENA SMOLARSKA

Kraków, ul. Szewska L. 9, i. p.

L. 826/1926

B. b.

Ogłoszenie licytacji.

Celem oddania w przedsiębierstwo budowy kanału miejskiego w ul. Pijarskiej między ul. św. Jana a ul. Szpitalną w Dn. I odbędzie się w Budownictwie miejskim, Oddział B, rozprawa zapoznać ofert pismnych w dniu 20 kwietnia 1926 r. o godzinie 12-tej w południe.

Przy robotach tych ma przedsiębiercą zostać wyłączenie robotników bezrobotnych za pośrednictwem Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy.

Wadium wynosi 2%.

Plany, kosztorysy i warunki można przegladnąć w biurze kanalizacji miasta w godzinach urzędowych, gdzie też wydawane będą druki ofertowe za opłatą 8 zł.

Ofercy wależone po terminie lub nie sporządzone według wzoru nie będą uwzględniane.

Kraków, dnia 8 kwietnia 1926 r. 379

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa.

ORYGINALNE WÓZKI DZIECIĘCE

„Brenabor” i „Premier” oraz innych typów polecia najtaniej

I. BOTWIN 190

Kraków, Florjanska L. 30

Wysyłajcie osenali za nadaniem 50 gr. w znaczku pocztowym